

04 JUN 10

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Υ Φ Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο Σ**

**ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα 3 Ιουνίου 2010
Αρ.Πρωτ: 1547 Β**

Αμαλιάδος 17 - Αμπελόκηποι
115 23 - Αθήνα
Τηλ. 210 64 00 015
Fax. 210 64 29 137
E-mail: vouli@gryp.minenv.gr

**✓ ΠΡΟΣ τη
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Τμήμα Ερωτήσεων**

**ΚΟΙΝ:
Βουλευτή
κ. Μιχάλη Μπεκίρη**

Θέμα : «Επέκταση του φράγματος του Πηνειού στη Δυτική Αχαΐα».

Σχετ: Η με αρ. πρωτ. 9944/11-5-2010 Ερώτηση.

Σε απάντηση της **Ερώτησης με αρ. πρωτ. 9944/11-5-2010** που κατατέθηκε από το Βουλευτή κ. Μιχάλη Μπεκίρη και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του ΥΠΕΚΑ, σας ενημερώνουμε ότι σχετικά με τα αναφερόμενα σε αυτή, σας έχουμε ενημερώσει με το υπ' αρ. πρωτ. 1086B/24-3-2010 έγγραφό μας αντίγραφο του οποίου επισυνάπτουμε. Συμπληρωματικά και για πληρέστερη ενημέρωσή σας, σας κοινοποιούμε το υπ' αρ. πρωτ. 125430/17-5-2010 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Περιβάλλοντος (ΕΥΠΕ)/ΥΠΕΚΑ.

Συνημμένα:

- α) Το υπ' αρ. πρωτ. 1086B/24-3-2010
έγγραφο ΥΠΕΚΑ.**
- β) Το υπ' αρ. πρωτ. 125430/17-5-2010
έγγραφο ΕΥΠΕ/ΥΠΕΚΑ.**

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΑΝΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Δόμνα Σωτηριάδου

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
& ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΥΠΕ**

(ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ)

ΤΜΗΜΑ Β'

Ταχ. Δ/ση : Λ. Αλεξάνδρας 11

Τ.Κ. : 114 73

Πληροφορίες : Α. Αντωνιάδης

Τηλέφωνο : 210 6417811

Φ.Α.Χ. : 210 6430625

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ – ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

FAX: 210 6429137

Αθήνα, 17 Μαΐου 2010

Α.Π.: 125430

ΠΡΟΣ

Υπ. Περιβάλλοντος Ενέργειας και
Κλιματικής Αλλαγής
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αμαλιάδος 17 – Αμπελόκηποι
115 23 Αθήνα

Θέμα : Απάντηση σε Ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Μπεκίρη με θέμα «Επέκταση του φράγματος του Πηνειού στη Δυτική Αχαΐα».

Σχετ.: Η υπ' αριθ. 9944/11-5-2010 Ερώτηση του Βουλευτή κ. Μιχάλη Μπεκίρη (Α.Π. Γρ. Κοιν. Ελέγ.: 1547/Β/46/12-5-2010, Α.Π. ΕΥΠΕ: 125430/13-5-2010).

Απαντώντας στην Ερώτηση του ως άνω σχετικού, που αφορά το έργο της επέκτασης στη Δυτική Αχαΐα της Βόρειας Κεντρικής Διώρυγας (ΒΚΔ) που υδροδοτείται από το φράγμα Πηνειού, με φορέα τη Δ/ση Δημοσίων Έργων (ΔΔΕ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ), σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της Υπηρεσίας μας:

- I. Εν συνόψει το πρόβλημα που αντιμετωπίζεται, έχει ως ακολούθως:
 1. Ενώ κατά το σχεδιασμό του φράγματος Πηνειού θεωρήθηκε απολήψιμη ποσότητα της τάξης των 240-250 εκατομ m^3 /έτος, η μέση τιμή εισροών (άρα και η απολήψιμη ποσότητα) που προέκυψε στην πράξη είναι της τάξης των 160 εκατομ m^3 /έτος. Επιπλέον, σύμφωνα με τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση (Ν.Α.) Ηλείας οι αρδευτικές ανάγκες των ήδη εξυπηρετούμενων εκτάσεων μαζί με τις απώλειες στα δίκτυα ανέρχονται σε 185 εκατομ. m^3 /έτος, παρότι τα δίκτυα εξυπηρετούν μόνο 226.000 στρ. έναντι προβλεπόμενων 400.000 στρ. Πέραν αυτού έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά έργο ύδρευσης οικισμών από το φράγμα Πηνειού, με όριο απόληψης τα 6 εκατομ. m^3 /έτος, το οποίο επίσης δεν έχει ληφθεί υπόψη στον αρχικό σχεδιασμό. Συνεπώς η μετρηθείσα μέση εισροή στον ταμιευτήρα είναι ήδη μικρότερη της κατανάλωσης.
 2. Λόγω του ως άνω προβλήματος η Υπηρεσία μας, αλλά και η Δ/ση Σχεδιασμού Εγγειοβ/κών Έργων και Αξιοποίησης Εδαφοϋδατικών Πόρων του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και η Δ/ση Υδάτων της ΠΔΕ, έχουν ζητήσει την κατάρτιση πρότασης Σχεδίου Διαχείρισης του νερού του ταμιευτήρα, ώστε να καθορισθεί η κατανομή του σε διάφορους χρήστες. Επισημαίνεται ότι με το ως άνω αίτημα συνηγορεί και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία η έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης των υδάτων μιας υδρολογικής λεκάνης πρέπει να προηγείται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης οποιουδήποτε έργου αξιοποίησής τους. Η εν λόγω πρόταση Σχεδίου Διαχείρισης δεν έχει μέχρι στιγμής υποβληθεί στην Υπηρεσία μας.
- II. Όσον αφορά στα επιχειρήματα και προτάσεις του κ Μπεκίρη υπέρ του έργου, η Υπηρεσία μας έχει να παρατηρήσει τα ακόλουθα:
 1. Το επιχείρημα ότι το νερό του φράγματος Πηνειού προέρχεται από τα ορεινά της Αχαΐας, ή ακριβέστερα εν μέρει από την εν λόγω περιοχή (βόρειος κλάδος π. Πηνειού), δεν βασίζεται σε γενικώς αποδεκτό κριτήριο για την ορθολογική χρήση νερού. Κι αυτό διότι τα όρια των νομών

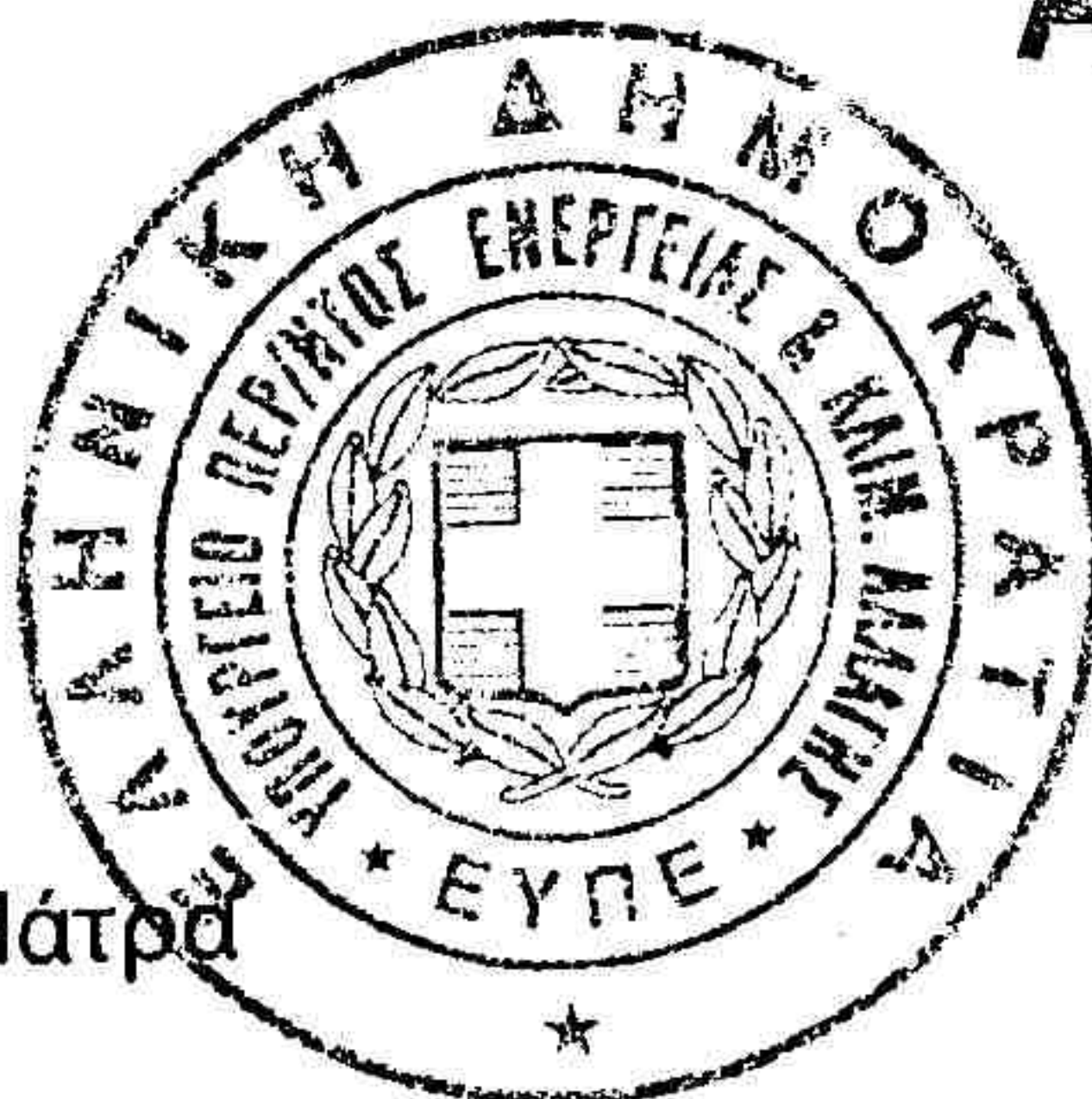
ορίζονται με ανθρώπινη απόφαση, και δεν αντανakλούν απαραίτητα κάποια φυσική πραγματικότητα σχετιζόμενη με την ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων.

2. Τα αναφερόμενα στην Ερώτηση για τα «νερά του φράγματος που υπερχειλίζουν οδηγούνται και χύνονται στη θάλασσα» δεν συνάδουν με τα αναφερόμενα στην υποβληθείσα περιβαλλοντική μελέτη. Κι αυτό γιατί το φράγμα Πηνειού είναι υπερετήσιας ρύθμισης, ήτοι η χωρητικότητά του (400 εκατομ m³) υπερβαίνει την μέση ετήσια εισροή, και η υπερχειλίση του είναι σπάνιο φαινόμενο, ενώ οι απώλειές του (της τάξης του 1 m³/sec) οφείλονται σε βλάβη της διάταξης υδροληψίας.
3. Όσον αφορά στα αναφερόμενα για «άλλες Ευρωπαϊκές χώρες που δεν αφήνουν ούτε σταγόνα από τα νερά των ποταμών να πάει χαμένη», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:
 - 3.1. Στα πλαίσια των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης, οι ποταμοί δεν αντιμετωπίζονται πλέον ως γραμμικοί ταμιευτήρες ύδατος διαθέσιμου αποκλειστικώς προς εκμετάλλευση, αλλά αναγνωρίζονται ως σημαντικά οικοσυστήματα που χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας. Γι' αυτό και στα έργα ταμίευσης και υδροληψίας από ποταμούς αφήνεται πάντα να απορρέει κατόντη τους καταλλήλως προσδιορισθέν ποσοστό της φυσικής απορροής, η καλούμενη «οικολογική ή περιβαλλοντική παροχή».
 - 3.2. Η Οδηγία 2000/60/ΕΚ (L327/2000) για την πολιτική των υδάτων θέτει μεταξύ των σκοπών της «να αποτρέπει την περαιτέρω επιδείνωση, να προστατεύει και να βελτιώνει την κατάσταση των υδάτινων, καθώς και των αμέσως εξαρτώμενων από αυτά χερσαίων οικοσυστημάτων και υδροτόπων σε ό,τι αφορά τις ανάγκες τους σε νερό» (άρθρο 1), και περιέχει πληθώρα διατάξεων για την εξυπηρέτηση αυτού του σκοπού. Επιπλέον ο Ν.3199/2003 (ΦΕΚ 280/Α/2003) που εναρμονίζει το εθνικό δίκαιο με την ως άνω Οδηγία, επιβάλλει να γίνεται η ικανοποίηση της ζήτησης νερού «λαμβάνομένων υπόψη των αναγκών για τη διατήρηση των οικοσυστημάτων» (άρθρο 10).
4. Επισημαίνεται ιδιαιτέρως ότι η περιοχή των εκβολών του π. Πηνειού εμπίπτει στο δίκτυο Natura 2000 (GR 2330003), γεγονός που αποτελεί έναν επιπλέον λόγο για την ανάγκη εξασφάλισης οικολογικής παροχής κατόντη του φράγματος.
5. Τέλος διευκρινίζεται ότι η εκπόνηση της πρότασης Σχεδίου Διαχείρισης των υδάτων του φράγματος Πηνειού είναι αρμοδιότητα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας και όχι της Ν.Α. Ηλείας.

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΥΠΕ
ΕΠ. ΤΟΛΕΡΗΣ**

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπ. Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
 - α) Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη»
Αεροπόρου Παπαναστασίου 34
115 27 Αθήνα
 - β) Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων
Κηφισίας 124 & Ιατρίδου 2
(10^{ος} όροφος)
Αμπελόκηποι, Αθήνα
2. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Γρ. Γεν. Γραμματέα
Ν.Ε.Ο. Πατρών – Αθηνών 69, 264 42 Πάτρα

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ι. ΚΟΥΦΟΓΙΑΝΝΑΚΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. ΕΥΠΕ
2. Χρον. Αρχείο
3. Τμήμα Β'
4. Α. Αντωνιάδης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
Υ Φ Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ο Σ

ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αθήνα 24 Μαρτίου 2010
Αρ.Πρωτ: 1086 Β

Αμαλιάδος 17 – Αμπελόκηποι
115 23 - Αθήνα
Τηλ. 210 64 00 015
Fax. 210 64 29 137
E-mail: vouli@gryp.minenv.gr

ΠΡΟΣ τη
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ:

- 1. Βουλευτή**
κ. Νίκο Τσούκαλη
- 2. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης**
& Τροφίμων
Γραφείο Υπουργού
- 3. Υπουργείο Υποδομών,**
Μεταφορών & Δικτύων
Γραφείο Υπουργού

Θέμα : «Επέκταση της Διώρυγας Πηνειού».

Σχετ: Η με αρ. πρωτ. 6296/18-2-2010 Ερώτηση.

Σε απάντηση της **Ερώτησης με αρ. πρωτ. 6296/18-2-2010** που κατατέθηκε από τον Βουλευτή κ. Νίκο Τσούκαλη και μας κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων με το υπ' αρ. πρωτ. 658/3-3-2010 έγγραφό του, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Το στάδιο της Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης του έργου της επέκτασης της Βόρειας Κεντρικής Διώρυγας (ΒΚΔ) Πηνειού στη Δυτική Αχαΐα, φορέας του οποίου είναι η Δ/ση Δημοσίων Έργων (ΔΔΕ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (ΠΔΕ), ολοκληρώθηκε στις 14-12-2006, με την έκδοση θετικής γνωμοδότησης.
2. Το στάδιο της Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ) ξεκίνησε τις 8-6-2007, αλλά λόγω ελλείψεων της υποβληθείσας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) ζητήθηκε από την ΔΔΕ της ΠΔΕ η συμπλήρωσή της, και δεδομένου ότι τα υποβληθέντα στοιχεία κρίθηκαν ανεπαρκή η ΜΠΕ επιστράφηκε στις 25-10-2007. Στις 26-2-2008 υποβλήθηκε αναθεωρημένη ΜΠΕ, η οποία μετά τη διόρθωση ορισμένων στοιχείων της (10-4-08), διαβιβάστηκε στις 23-4-2008 στα Νομαρχιακά Συμβούλια

(Ν.Σ.) Αχαΐας και Ηλείας και σε συναρμόδιες υπηρεσίες για δημοσιοποίηση και γνωμοδότηση.

3. Κατά τη διαδικασία γνωμοδότησης η Δ/νση Σχεδ. Εγγειοβ/κών Έργων και Αξιοπ. Εδαφοϋδατικών Πόρων (ΔΣΕΕ&ΑΕ/ΥΠ) του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΓΑΝ), η Δ/νση Υδάτων της ΠΔΕ, και οι Υπηρεσίες Εγγείων Βελτιώσεων και Περιβάλλοντος της Ν.Α. Ηλείας, εξέφρασαν επιφυλάξεις για τα υδρολογικά δεδομένα της ΜΠΕ αλλά και την επάρκεια των υδατικών πόρων του φράγματος Πηνειού για την σκοπούμενη επέκταση της ΒΚΔ, ενώ το Ν.Σ. Ηλείας εξέφρασε ομόφωνα αρνητική άποψη. Επιπλέον η ΔΣΕΕ&ΑΕ/ΥΠ του ΥΠΑΓΑΝ και η Δ/νση Υδάτων της ΠΔΕ επισήμαναν την ανάγκη κατάρτισης Σχεδίου Διαχείρισης του νερού του φράγματος Πηνειού. Σημειωτέον ότι η πρώτη πρέπει να προσυπογράψει την Κ.Υ.Α. Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του έργου, ενώ η δεύτερη πρέπει να δώσει άδεια εκτέλεσής του και χρήσης νερού, συνεπώς η εξασφάλιση της σύμφωνης γνώμης αμφοτέρων είναι απαραίτητη.
4. Δεδομένου ότι οι ως άνω επιφυλάξεις και αρνητικές απόψεις στηρίζονταν σε επιστημονικά τεκμηριωμένα επιχειρήματα, μη δυνάμενα να αναιρεθούν με βάση τα αναφερόμενα στη ΜΠΕ, η Υπηρεσία μας ζήτησε στις 22-9-2008 πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία για την κάλυψη των ζητημάτων που προέκυψαν. Επιπλέον ζήτησε την επίλυση προβλημάτων στις διατάξεις υπερχείλισης και υδροληψίας του φράγματος Πηνειού, τα οποία συνεπάγονται απώλειες νερού, αλλά και εγκυμονούν κινδύνους ασφαλείας για κατοικημένες περιοχές, οι οποίοι μάλιστα ήρθαν στην επικαιρότητα κατά την πρόσφατη υπερχείλιση του φράγματος.
5. Στις 7-4-2009 υποβλήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία, τα οποία όμως δεν επαρκούσαν για την κάλυψη των επίμαχων ζητημάτων. Στις 23-6-2009 υποβλήθηκαν στοιχεία σχετικά με προγραμματισμό έργων για τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων των φραγμάτων Πηνειού και Αλφειού, τα οποία αναμένεται να εξοικονομήσουν 76 εκατομμύρια κυβικά μέτρα (κ.μ.) νερού ετησίως, χωρίς όμως να διευκρινισθεί ποιο ποσοστό αυτών αφορά τα δίκτυα του φράγματος Πηνειού. Όπως ήταν αυτονόητο ζητήθηκαν σχετικές διευκρινήσεις στις 19-8-2009, οι οποίες μέχρι στιγμής δεν έχουν αποσταλεί.

Όσον αφορά στον πυρήνα του προβλήματος που καθιστά μη δυνατή την επί του παρόντος ολοκλήρωση της διαδικασίας Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Ενώ κατά το σχεδιασμό του φράγματος θεωρήθηκε μέση τιμή εισροών 240-250 εκατομμυρίων κ.μ. ανά έτος, η τιμή που προέκυψε στην πράξη είναι 160 εκατομμύρια κ.μ. Επιπλέον, σύμφωνα με τη Ν.Α. Ηλείας οι αρδευτικές ανάγκες των ήδη εξυπηρετούμενων εκτάσεων μαζί με τις απώλειες στα δίκτυα ανέρχονται σε 185 εκατομμύρια κ.μ. Συνεπώς η μετρηθείσα μέση εισροή στον ταμιευτήρα είναι ήδη μικρότερη της πραγματικής αρδευτικής κατανάλωσης για τα υφιστάμενα αρδευτικά δίκτυα, παρότι τα τελευταία εξυπηρετούν μόνο 226.000 στρ. έναντι προβλέψεων της Οριστικής Μελέτης για άρδευση 400.000 στρ. Πέραν αυτού έχει αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά έργο ύδρευσης οικισμών από το φράγμα Πηνειού, με όριο απόληψης τα 6 εκατομμύρια κ.μ. ανά έτος, το οποίο επίσης δεν έχει ληφθεί υπόψη στον αρχικό σχεδιασμό. Με βάση τα παραπάνω, το επιχείρημα ότι το επίμαχο έργο προβλέπεται από την δεκαετία του 1970, έχει μικρή αξία, αφού ο σχεδιασμός του στηρίχθηκε σε ανεπίκαιρα δεδομένα, ενώ δεν έλαβε υπόψη και την ανάγκη εξασφάλισης οικολογικής παροχής στην κοίτη του ποταμού Πηνειού.
- Το ως άνω πρόβλημα είναι ο λόγος που η Ειδική Υπηρεσία Περιβάλλοντος (Ε.Υ.ΠΕ.)/ΥΠΕΚΑ, αλλά και οι ΔΣΕΕ&ΑΕ/ΥΠ του ΥΠΑΓΑΝ και Δ/νση Υδάτων της ΠΔΕ, έχουν ζητήσει την κατάρτιση πρότασης Σχεδίου Διαχείρισης του νερού του ταμιευτήρα, ώστε να τεθούν συγκεκριμένα κριτήρια για την κατανομή του και να εξορθολογισθεί αυτή. Επισημαίνεται ότι με το ως άνω αίτημα συνηγορεί και η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία η έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης των υδάτων μιας υδρολογικής λεκάνης πρέπει να προηγείται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης οποιουδήποτε έργου αξιοποίησής τους. Σύμφωνα με τον προγραμματισμό του ΥΠΕΚΑ, έχει αρχίσει από την Κεντρική Υπηρεσία Υδάτων (Κ.Υ.Υ.)/ΥΠΕΚΑ η διαδικασία για την προκήρυξη των σχετικών έργων για την εκπόνηση των Σχεδίων Διαχείρισης όλων των λεκανών απορροής της χώρας, τα οποία θα αντιμετωπίσουν συνολικά και συστηματικά στο πλαίσιο της κατάρτισης και εφαρμογής τους και σύμφωνα με τις διαδικασίες και απαιτήσεις της Οδηγίας – πλαίσιο για τα νερά 2000/60/ΕΚ, το συνολικό πρόβλημα διαχείρισης και προστασίας των υδάτων.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΑΝΟΣ ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Δόμνα Σωτηριάδου

